

ภาวะผู้นำของผู้บริหารของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู ADMINISTRATORS LEADERSHIP OF DEMONSTRATION PRIMARY SCHOOL IN BANGKOK OF TEACHER'S OPINIONS

ณัฐกรณ์ พุทธิรักษา¹
ศันสนีย์ จะสุวรรณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู จำแนกตามลักษณะประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครู ของโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2558 ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.972 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมุติฐานโดยทดสอบค่าที (t-test) และความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance: One way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู โดย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ และด้านการบริหารงาน ตามลำดับ

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู จำแนกตามลักษณะประชากร ครูที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำของผู้บริหาร/ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา/โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research were to study the Administrators' Leadership of Demonstration Primary School in Bangkok of teacher's opinions and to compare the Administrators' Leadership of Demonstration Primary School in Bangkok of teacher's opinions between genders, age and educate of their teachers. Sampling group of the research used 183 teachers in demonstration primary schools in Bangkok. The research instrument using 5 point-rating scale questionnaires, confidence value is .972. The statistics are used in the research by mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test and One-way ANOVA (One-way Analysis of Variance) to compare Administrators' Leadership.

Results of this research proved that

Administrators Leadership of Demonstration Primary School in Bangkok of teacher's opinions overall in highest level, respectively by personality behavior were in highest level, characteristic of leader were in highest level and administration management were in high level.

¹ นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

The compare of Administrators Leadership of Demonstration Primary School in Bangkok of teacher's opinions classified by gender found that is overall not difference in the statistical significance at 0.05, classified by age found that is overall not difference in the statistical significance at 0.05 and classified by degree found that is overall not difference in the statistical significance at 0.05.

Keyword: Administrators Leadership/Demonstration Primary School Administrator/ Demonstration Primary School in Bangkok

บทนำ

เว็ลค็อโคโนมิกฟอรัม 2014 – 15 (World Economic Forum : WEF) ได้จัดอันดับการจัดการศึกษาทั่วโลก ในด้านสุขภาพและการประถมศึกษา พบว่า คุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาประเทศไทยมีอันดับลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี และอัตราการเข้าเรียนประถมศึกษาสุทธิ เท่ากับร้อยละ 95.6 ส่งผลให้ประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 58 และเป็นอันดับที่ 5 ของของกลุ่มประชาคม ASEAN (สำนักงานเลขาธิการการศึกษา, 2558)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งนโยบายในการจัดการศึกษาโดยกำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่ถูกต้อง ภูมิใจในความเป็นไทย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาประเทศ (นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดนิยามการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา ถือเป็นการศึกษาภาคบังคับ และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง บุคคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

ผู้บริหาร มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา เป็นผู้นำทิศทางการศึกษาในสถานศึกษา มีผลต่อการพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษา โดยทั่วไปคุณลักษณะของผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรู้ มีปฏิภาณไหวพริบ มีบุคลิกภาพที่ดี มีความคิดริเริ่ม รู้จักปรับปรุงแก้ไข มีความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจ มีความอดทนและรับผิดชอบสูง มีมนุษยสัมพันธ์

ที่ดี ประสานงานได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองและยอมรับนับถือ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและความยุติธรรม ลักษณะดังกล่าวไม่ได้หาได้ง่ายๆ ในสถานศึกษา ที่หายากยิ่งกว่านั้น คือ ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ (ชร สุนทรายุทธ, 2551)

โรงเรียนสาธิตนับเป็นสถานฝึกปฏิบัติการของคณะครูศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ก่อนการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย จัดการศึกษาตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษา ประถมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้ภาวะผู้นำในการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียนสาธิตที่มีความเป็นเอกลักษณ์ในการเป็นสถานฝึกภาคปฏิบัติการสอนให้กับนักศึกษา ผู้วิจัยมีความสนใจในภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนสาธิตเป็นอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยเลือกกลุ่มประชากรในระดับประถมศึกษา เนื่องจากเป็นการศึกษาภาคบังคับ โดยมีขอบเขตการศึกษาวิจัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครูจำแนกตามลักษณะประชากร

วิธีการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2558 ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 333 คน กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เกรซีและมอร์แกน จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจ

สอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมสาธิต ตามทัศนะของครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำผลที่ได้มาทำการกำหนดกรอบแนวคิด โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด และสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC > .50 ซึ่งข้อคำถามทั้ง 50 ข้อมีความสอดคล้องอยู่ระหว่างที่ .67 – 1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับครูของโรงเรียนประถมสาธิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์, 2540) เท่ากับ .972 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมสาธิตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากครู ส่งแบบสอบถามให้กับโรงเรียนและขอความร่วมมือ

โรงเรียนเป็นผู้รวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยไปปรับด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ของ Best & Kahn สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติสมมติฐานระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ตัวอย่าง โดยใช้ค่า t - test และ สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance: One way ANOVA)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ครูที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 80.4 และเพศ ชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวนมากที่สุด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ภาวะผู้นำของผู้บริหารในโรงเรียนประถมสาธิต ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู

ลักษณะภาวะผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ	4.51	.582	มากที่สุด
ด้านการบริหารงาน	4.49	.611	มาก
ด้านพฤติกรรม	4.52	.611	มากที่สุด
รวม	4.51	.577	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมสาธิตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .577) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .611) รองลงมา ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .582) และด้านการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .611) ตามลำดับ ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .582) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ มีบุคลิกภาพที่ดี ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .679) รองลงมา แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .664) และมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตนเองในทุกด้าน

($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .729) ตามลำดับด้านการบริหารงาน โดยภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .611) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ วิสัยทัศน์สอดคล้องโดยรวมกับสถานภาพของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .686) รองลงมา พัฒนาโรงเรียนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .676) และ การกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .687) ตามลำดับ ด้านพฤติกรรม โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .611) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนในการทำงานอย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .660) รองลงมา ส่งเสริมและ

สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .666) และ ส่งเสริมสนับสนุนการทำงาน
 เป็นทีม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .667) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
 ประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู
 โดยจำแนกตามลักษณะประชากร

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู จำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำ	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value
ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ	ชาย	4.53	.539	.171	181	.864
	หญิง	4.50	.596			
ด้านการบริหารงาน	ชาย	4.59	.586	.706	181	.482
	หญิง	4.48	.625			
ด้านพฤติกรรม	ชาย	4.63	.547	.874	181	.385
	หญิง	4.49	.625			
รวม	ชาย	4.58	.540	.594	181	.554
	หญิง	4.49	.593			

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความ
 เห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านภาพรวม ด้านบุคลิกลักษณะ
 ผู้นำ ด้านการบริหารงาน และด้านพฤติกรรม ไม่แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีค่า p – value เท่ากับ .554
 , .864, .482 และ .385 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู
 จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาวะผู้นำ	ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value
ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ	ปริญญาตรี	4.44	.589	.943	181	.384
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.55	.579			
ด้านการบริหารงาน	ปริญญาตรี	4.38	.610	1.420	181	.159
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.57	.615			
ด้านพฤติกรรม	ปริญญาตรี	4.48	.631	.540	181	.591
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.55	.602			
รวม	ปริญญาตรี	4.43	.592	1.002	181	.319
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.56	.575			

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
 มีความเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านภาพรวม ด้าน
 บุคลิกลักษณะผู้นำ ด้านการบริหารงาน และด้านพฤติกรรม

ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีค่า
 p – value เท่ากับ .319, .384, .159 และ .519 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมสาธิตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนคติของครู จำแนกตามอายุ

ลักษณะภาวะผู้นำ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
ด้านบุคลิกภาพผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	6	.243	.081	.233	.873
	ภายในกลุ่ม	176	30.625	.348		
	รวม	182	30.868			
ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	6	.540	.180	.465	.707
	ภายในกลุ่ม	176	34.049	.387		
	รวม	182	34.589			
ด้านพฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม	6	.797	.266	.705	.551
	ภายในกลุ่ม	176	33.123	.387		
	รวม	182	33.920			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6	.473	.158	.458	.712
	ภายในกลุ่ม	176	30.296	.344		
	รวม	182	30.769			

ตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านภาพรวม ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ ด้านการบริหารงาน และด้านพฤติกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีค่า p – value เท่ากับ .712, .873, .707 และ .551 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ ด้านพฤติกรรม ซึ่งการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนในการทำงานอย่างมีความสุข เป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ ในรายชื่อ การมีบุคลิกภาพที่ดี เป็นชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก และด้านการบริหารงาน วิสัยทัศน์สอดคล้องโดยรวมกับสถานภาพของโรงเรียน เป็นชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก และสรุปผลการวิจัย การเปรียบเทียบเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบอายุ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมสาธิตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนคติของครู อภิปรายตามวัตถุประสงค์

1. ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความจำเป็น

ต่อการบริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกลักษณะผู้นำ มีความสอดคล้องกับภาวะผู้นำคุณลักษณะภาวะผู้นำแบบผืนปีกพลัง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงาน พบว่า มีความสอดคล้องกับภาวะผู้นำเชิงบริหารมี และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านพฤติกรรม พบว่า มีความสอดคล้องกับภาวะผู้นำคุณลักษณะ และภาวะผู้นำแบบผืนปีกพลัง

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมสาธิต ตามทัศนคติของครู ทั้ง 3 ด้าน มีความสอดคล้องกับ ภาวะผู้นำคุณลักษณะ ภาวะผู้นำเชิงบริหารมี ภาวะผู้นำแบบผืนปีกพลัง และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามทัศนคติของครูจึงมีลักษณะดังนี้ มีความโดดเด่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีพฤติกรรมเป็นแบบอย่าง มีวินัยและความตั้งใจ ยึดหยุ่นและปรับตัวได้ มีวิสัยทัศน์และพันธกิจอบอุ่นและเอื้ออาทร ซึ่งตรงกับแนวคิด ของ Meador (วิโรจน์, 2557) ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำของตนเอง เป็นผู้นำและเป็นผู้ตามในเวลาเดียวกัน มีความใส่ใจต่อบุคคลรอบตัว ให้ความเคารพเข้าใจในจุดเด่นจุดด้อยเป็นรายบุคคล กล้าเสี่ยงในความเหมาะสม และยอมรับในความผิดพลาดของตน

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมสาธิตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนคติของครู โดยจำแนกตามลักษณะประชากร พบว่า ครูที่มี เพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษา

ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัย
ทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะเพื่อนำผล
การวิจัยไปใช้ โดยผู้บริหารควรพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหาร
โรงเรียน ให้มีความสอดคล้องกับภาวะผู้นำของสถานศึกษา
เพื่อการบริหารงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ และตอบสนอง
ความคิดเห็นของครูภายในโรงเรียนต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร
และผู้บริหารทำการตรวจสอบภาวะผู้นำของตนเอง เพื่อสามารถ
พัฒนาตนเอง ให้สอดคล้องกับภาวะผู้นำของสถานศึกษาได้
อย่างรวดเร็ว ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการ
ศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
โรงเรียนสาธิต ในระดับการศึกษา หรือจังหวัดอื่นๆ และ
ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
โรงเรียนประถม ที่ไม่ใช่โรงเรียนสาธิต

เอกสารอ้างอิง

- ชร สุนทราบุท. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี
วิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุล.
- นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันททัศนะ
ร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ
- สำนักงานเลขาธิการการศึกษา. (2558, มิถุนายน). ตัวชี้วัดการ
ศึกษาไทยใน World Economic Forum : 2014 – 2015.
มองสถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษา, 2(2)

